

Wielkanoc bez jajka?

Trudno wyobrazić sobie Święta Wielkiej Nocy bez jajek na stole, kolorowych pisanek w koszyczku. Chociaż coraz częściej zamiast tradycyjnych, zdobionych jajek w koszyczkach widać czekoladowe, cukrowe a nawet plastikowe jajka to jednak te „prawdziwe” zdobione, szczególnie własnoręcznie są najpiękniejsze i niepowtarzalne. Co symbolizują jajka wielkanocne i dlaczego ten element jest niezmiennym atrybutem Święt Wielkiej Nocy ?

Jajko było dla człowieka fascynujące samo w sobie od początków istnienia. Zawsze związane było z pojawiającym się życiem, początkiem czegoś nowego. W większości kultur świata jajka od zawsze symbolizują życie, miłość, siłę i płodność. Kształt jajka przywodzi na myśl doskonałość i nadzieję na nowe życie. Jajka od zawsze są elementem niezbędnym w obrzędach przejścia życia i śmierci, dnia i nocy, odradzającej się przyrody. Jaja są głównym elementem obrzędowości i zwyczajów wiosennych. Taka utrwalona w kulturze symbolika jajek idealnie znalazła się w wierzeniach chrześcijańskich. Jajko stało się symbolem Zmartwychwstania Jezusa. Dlatego jajka wielkanocne, dla podkreślenia ich znaczenia, były i nadal są elementem Świąt Wielkanocnych, ponadto są bogato zdobione i barwione. Jajka od dawna gotowano w wywarach roślinnych , dzięki którym nabierały pięknej barwy. Naturalne barwienie jajek to ekologiczna, prosta i tania metoda na wielkanocne pisanki przy użyciu łupin cebuli, kurkumy, buraków, kapusty, szpinaku, borówek . Najlepsze efekty daje gotowanie jajek w wywarach z dodatkiem octu (1-2 łyżki na 1 l wody), który utrwala kolor. Białe skorupki jajek najlepiej przyjmują barwy, dając żywe i niepowtarzalne odcienie różnych barw. Pisanki można malować, drapać lub oklejać. Metod zdobienia jest wiele, a zwyczaj malowania jajek sięga dawnych czasów. Odnalezione najstarsze polskie pisanki datowane są na X wiek. Malowane jajka dzielimy na kraszanki (barwione na jeden kolor), pisanki (malowane i ozdabiane wzorami pisanymi woskiem o różnych barwach), drapanki (jaja malowane na jeden kolor z wzorem wydrapanym ostrym narzędziem) oraz oklejanki (na skorupkę nakleja się płatki kwiatów, skrawki kolorowego papieru czy tkaniny).

W tradycji chrześcijańskiej dzielenie się poświęconym jajkiem oraz składanie sobie przy tym życzeń radości, zdrowia i szczęścia w życiu rodzinnym, rozpoczyna uroczyste śniadanie wielkanocne. Bez jajek nie można sobie wyobrazić świątecznego stołu. Podawane są na wiele sposobów od gotowanego solo po połączenie z majonezem, awokado, chrzanem, śmietaną itd. Przepisy można mnożyć i każdy przepis będzie bardzo dobry z uwagi na to, że jajka są pierwszoplanowe i najlepsze. Jajka były w kulturze ludowej zawsze ważne, nie tylko ze względu na swoją bogatą symbolikę. Aby zapewnić pomyślność kładziono je pod fundamenty nowego domu, w zamieszkałych domach zawieszano skorupy u sufitu, aby odgonić złe duchy. Skorupki z poświęconych jajek zakopywano w polach, aby zapewnić sobie obfitość zbiorów. O miejscu jajka w kulturze nie tylko ludowej można by dużo opowiadać. Warto jednak pamiętać, że jajka wielkanocne oprócz chrześcijańskiego symbolu Zmartwychwstania Jezusa mają nieść dobre życzenia dla obdarowanych: pomyślności, zdrowia, obfitości. Obdarowujmy się więc jajkami jak każe tradycja ze szczerymi życzeniami i oby w tym roku nie zabrakło jajek na Naszym wielkanocnym stole!

Wesołego Alleluja!